

3.

„Magyarország és a határon túli magyarság – 1999” konferencia nyilatkozata

A konferencia résztvevői, a Magyar Kormány, a magyarországi parlamenti pártok, a parlamenti, illetőleg tartományi képviselőkkel rendelkező határon túli magyar szervezetek, valamint a nyugati magyarság képviselői, az 1996. július 4–5-én Budapesten megrendezett I. Magyarország és a határon túli magyarság című konferencia nyilatkozatát alapul véve,

- tekintettel arra, hogy az egységes Európa létrehozása során a nyelvi, a kulturális örökség, a nemzeti önazonosság megőrzése és fejlesztése minden nemzetnek alapvető érdeke,
- maradéktalanul tiszteletben tartva az Egyesült Nemzetek Szervezete, az Európa Tanács, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó dokumentumait, összhangban azok szellemiségével

a következőkben állapodtak meg:

1. A határon túli magyar közösségek üdvözlik Magyarország NATO-hoz való csatlakozását és támogatják az Európai Unióhoz történő csatlakozási törekvéseit. Érdeklük, hogy Magyarország Európai Unióhoz és NATO-hoz való csatlakozásának előnyei kiterjedjenek a Magyarországgal szomszédos országokra is. Kívánatosnak tartják, hogy a csatlakozás – különös tekintettel a schengeni egyezményre – ne érintse hátrányosan Magyarország és a határon túli magyarság, Magyarország és szomszédai kapcsolatait. A konferencia résztvevőinek meggyőződése, hogy Magyarország és a határon túli magyarok közötti intézményes párbeszéd hozzájárul a biztonság kiterjesztéséhez, a gazdasági fejlődéshez és új választóvonalak kialakulásának megelőzéséhez a térségben.

2. A határon túli magyarok különböző államok polgárai, ugyanakkor a közös anyanyelv, kultúra, történelem és az összetartozás tudata alapján részei a magyar nemzetnek. Magyarországnak és a határon túli magyar közösségeknek egyaránt érdeke a közép-európai térség biztonságának és stabilitásának erősítése.

3. A határon túli magyar kisebbségi közösségek szülőföldjükön való megmaradásához és polgárosodásához a Magyar Köztársaság politikai eszközök segítségével járul hozzá. A nemzeti közösségek tagjai szabad önazonosság-vállalásának a szilárd parlamentáris demokrácia és jogállamiság elengedhetetlen feltétele. A Magyar Köztársaság politikája a határon túli magyar közösségek megmaradása és fejlődése érdekében azon államok demokráciájának és piacgazdaságának erősítésére irányul, amelyekben e kisebbségi közösségek élnek.

4. A kisebbségi jogok sérelme, főleg ha szélsőséges nacionalizmus formáját ölti, az identitásvállalás szabadságának csorbulásához, egyidejűleg a határon túli magyarok beolvadásához és elvándorláshoz vezethet. Mindez politikai és szociális feszültségeket okozhat, és ily módon gátolhatja a térség országainak euroatlanti integrációját. Ezért Magyarország a határon túli magyar kisebbségi közösségek demokratikus politikai célkitűzéseivel összhangban kezdeményező politikát folytat a kisebbségben élő magyarok közösségi és egyéni jogainak biztosítása érdekében.

5. A magyar nemzetpolitika célja, hogy a Magyarországgal szomszédos országokban élő magyarok egyéni és közösségi jogait a nyugat-európai demokratikus országok eredményes gyakorlatának megfelelően biztosítsák. Ez a közép-európai térségben további hatékony törvényhozási és kormányzati intézkedéseket igényel, annak érdekében, hogy a kisebbségi közösségek a szubszidiaritás elve alapján maguk intézhessék ügyeiket.

6. E cél elérése érdekében a résztvevők fokozzák erőfeszítéseiket a közép-európai országok euroatlanti integrációjának támogatására. Az euroatlanti közösséghez való közeledés kedvező feltételeket teremt az államok demokrácia iránt elkötelezett politikai szereplői megerősödésének. A regionális, szubregionális és határokon átnyúló együttműködés különféle formái, beleértve a határ menti régiók önkormányzatainak együttműködését, – az egyes országokban élő magyarok tevékeny részvételével – elősegítik ezeket a folyamatokat.

7. A határon túli magyar közösségek – esetenként kormányzati pozícióból – jelentős mértékben befolyásolhatják azon államok bel- és külpolitikáját, melyekben élnek. A magyar nemzeti kisebbségek elősegítik a parlamentáris demokrácia és a piacgazdaság megszilárdulását, mert ez létérdejük. A külpolitika területén szerepet vállalnak ezen államok euroatlanti integrációs törekvéseinek támogatásában. E törekvések sikere magyar nemzeti érdek, azaz a közép-európai országokban élő magyar közösségek és Magyarország együttes érdeke. Ennek érvényesítése végett intenzívebb párbeszédre van szükség a Magyar Köztársaság és a határon túli magyarok szervezetei között, amely a kapcsolattartás intézményesítése révén valósítható meg. E párbeszéd formáit és intézményeit az államközi kapcsolatokra vonatkozó nemzetközi jogi szabályok szigorú tiszteletben tartásával és a Magyarországgal szomszédos államok demokratikus jogrendjével összhangban valósítják meg.

8. A fenti elvek gyakorlatba ültetésének elősegítése, a magyarországi és határon túli magyar kapcsolattartás folyamatosságának biztosítása érdekében a konferencia résztvevői állandósították a jelen konferenciát Magyar Állandó Értekezlet néven. Ez politikai konzultatív testületként működik. A Magyar Állandó Értekezletet a parlamenti, illetőleg tartományi képvisellel rendelkező határon túli magyar szervezetek, a magyarországi parlamenti pártok, a Magyar Kormány, valamint a nyugati magyarság képviselői alkotják, de minden esetben biztosítva a térség valamennyi magyar nemzeti közösségének részvételét. A Magyar Állandó Értekezlet évente legalább egy alkalommal a Magyar Köztársaság Miniszterelnöke meghívására ül össze. Munkarendjéről maga határoz.

A konferencia résztvevői egyidejűleg felkérlik a Magyar Kormányt, hogy a konferencia munkájának elősegítése érdekében a Magyar Állandó Értekezlet bevonásával hozzon létre határon túli magyar és magyarországi szakértőkből álló bizottságokat, melyek mindegyikét az oktatás, a gazdasági és szociális kapcsolatok, a jogi és önkormányzati együttműködés, a kultúra, valamint az európai uniós csatlakozással összefüggő kérdések (különös tekintettel a schengeni egyezmény következményeire) területén fejtik ki tevékenységüket.

Budapest, 1999. február 20.

Romániai Magyar Demokrata Szövetség, FIDESZ-Magyar Polgári Párt, Magyar Koalíció Pártja, Magyar Szocialista Párt, Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség, Független Kisgazda-, Földmunkás- és Polgári Párt, Vajdasági Magyar Szövetség, Szabad Demokraták Szövetsége, Vajdasági Magyar Demokrata Párt, Magyar Igazság és Élet Pártja, Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége, Magyar Demokrata Fórum, Muravidéki Magyar Nemzeti Öngazgatási Közösség, Magyarok Világszövetsége, A Magyar Köztársaság Kormánya

Forrás: *Magyar Kisebbség*, 1999. 1. sz., 148–150.